

(I)

Centrum Usług Społecznych w Goleszowie
ul. Cieszyńska 29, 43-440 Goleszów
telefon: 33 479 05 17, fax 33 479 99 29
e-mail: cus@cusgoleszow.pl, <https://cusgoleszow.pl/>

D/OUS.052.4.2025

Goleszów, dnia 27.03.2025 r.

Rada Gminy Goleszów

Zgodnie z:

- Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów,
- Ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
- Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,

przedkłada się sprawozdania za 2024 rok z:

1. realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów,
2. działalności Centrum Usług Społecznych w Goleszowie w roku 2024.

p. o. Dyrektor Centrum Usług Społecznych

Irena Kotasa

Sporządził: Dyrektor Centrum Usług Społecznych.

28.03.2025
Ond Jary

ad. I.2.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W GOLESZOWIE W ROKU 2024

Centrum Usług Społecznych
Goleszów, marzec 2024

Spis treści

WSTĘP.....	3
I. STRUKTURA I ZATRUDNIENIE.....	4
II INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2024 ROKU.....	5
III. POMOC SPOŁECZNA.....	8
IV. ORGANIZOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH.....	13
V. ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	19
VI. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - PROGRAM RODZINA 500+/800+.....	22
VII. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”.....	22
VIII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY.....	22
IX. POMOC DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH W ZWIĄZKU Z ROSNĄCYMI CENAMI PALIW.....	25
X. KARTA DUŻEJ RODZINY.....	27
XI. STYPENDIA.....	28
XII. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z POMOCĄ OBYWATEŁOM UKRAINY PRZEBYWAJĄCYM W POLSCE W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM W ICH KRAJU.....	29
XIII. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE.....	31
XIV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.....	32
XV. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.....	34
XVI. INNE DZIAŁANIA.....	34
XVII. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ROZEZNANIA POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPIERANIA RODZINY.....	40

WSTĘP

Centrum Usług Społecznych w Goleszowie zwane w dalszej części sprawozdania CUS zostało utworzone 1 czerwca 2022 r. na mocy uchwały nr 0007.37.2022 Rady Gminy Goleszów z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych w Goleszowie poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie. CUS prowadzi swoją działalność na podstawie Statutu Centrum Usług Społecznych w Goleszowie oraz innych przepisów prawa, a w szczególności:

1. Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych,
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
4. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
5. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
6. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
7. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
8. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
9. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny ,
10. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
13. Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
14. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
15. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
16. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
17. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
18. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
19. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
20. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
21. Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
22. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
23. Ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Centrum Usług Społecznych w Goleszowie od 1 czerwca 2022 r. realizuje wszystkie zadania, realizowane dotychczas przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goleszowie oraz zadania nierealizowane przez OPS do dnia utworzenia Centrum z zakresu:

- 1) wspierania rodziny - grupa dla rodziców, mająca na celu podnieść kompetencje wychowawcze rodziców;
- 2) polityki prorodzinnej - „Goleszowski Bon Żłobkowy” – świadczenie mające na celu wspomaganie rodziców w zapewnieniu opieki nad dziećmi do lat 3.

I. STRUKTURA I ZATRUDNIENIE

Utworzenie i prowadzenie CUS należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy natomiast utrzymywanie i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników zespołu do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej w centrum usług społecznych. Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych w ramach struktury organizacyjnej centrum wyodrębnia się w szczególności: stanowisko dyrektora centrum; zespół do spraw organizowania usług społecznych; zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz stanowisko organizatora społeczności lokalnej. Ustawa wskazuje, iż w centrum mogą zostać wyodrębnione także zespoły lub stanowiska inne niż ww., jeżeli potrzeba ich wyodrębnienia wynika z uwarunkowań lokalnych lub rodzaju usług społecznych lub innych zadań realizowanych przez centrum. Mając natomiast na uwadze art. 110 ust. 11 oraz ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Centrum zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, przy wskazaniu, iż centrum usług społecznych, zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W roku sprawozdawczym w omawianej jednostce organizacyjnej w ramach umowy o pracę zatrudnionych było łącznie 19 osób, w tym 1 osoba z powodu przebywania na urlopie wychowawczym nie wykonywała pracy. W zamian za pracownika przebywającego na urlopie wychowawczym zatrudniono na umowę na zastępstwo osobę na stanowisko asystenta rodziny.

Tabela 1: Stan zatrudnienia pracowników CUS Goleszów w 2024 roku.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba stanowisk	Liczba etatów
1.	Dyrektor Centrum Usług Społecznych w Goleszowie	1	1
2.	Zespół ds. Organizowania Usług Społecznych	3	2 i ½
3.	Organizator Społeczności Lokalnej	1	½
4.	Zespół ds. Realizowania Zadań z zakresu Pomocy Społecznej	5	5
5.	Zespół ds. Wspierania Rodziny	1	1
6.	Zespół ds. Obsługi Świadczeń	3	3
7.	Zespół ds. Finansowo - Administracyjnych	5	3 i ½ i ¾

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2024 pracownicy Centrum Usług Społecznych w Goleszowie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach, w tym z zakresu realizowanych ustaw oraz metod pracy z klientem.

II INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2024 ROKU

Prezentujemy wybrane statystyki dotyczące działalności i zadań realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Goleszowie w formie tabel. Informacje zawarte poniżej pozwalają zapoznać się z ogólną charakterystyką ilościową odnoszącą się do zakresu oraz kosztów poszczególnych form wsparcia i świadczeń, ilości osób/rodzin korzystających z tego wsparcia, podziału środków ze względu na źródła finansowania czy rozliczeń nienależnie pobranych świadczeń.

Wydatki związane z realizacją zadań nałożonych na Centrum Usług Społecznych w Goleszowie wynosiły w 2024 roku łącznie ponad 11 mln zł, z czego środki własne gminy stanowiły ponad 4 mln zł, a środki pochodzące z budżetu państwa niecałe 7 mln zł.

Tabela 2: Wydatki na realizację świadczeń przez Centrum Usług Społecznej w Goleiszowie w 2024 roku

Źródło	Kwota w zł
Środki własne Gminy	4 176 384,97 zł
Środki z budżetu państwa – dotacja do zadań własnych	1 139 490,12 zł
Środki z budżetu państwa – dotacja na zadania zlecone	5 761 686,17 zł
Środki z funduszu przeciwdziałania Covid-19	20 176,61 zł
Środki z Funduszu Pomocy Ukrainie	49 373,44 zł
RAZEM	11 147 111,31 zł

Źródło: Opracowano własne

Tabela 3: Struktura wydatków CUS Goleiszów w 2024 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki na zadania własne gminy (W) w zł	Wydatki pokryte z budżetu państwa (zadania zlecone + dotacje) (Z+ C) w zł	Środki ogółem w zł
85202 Domy Pomocy Społecznej	1 519 206,07	0,00	1 519 206,07
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne	0,00	11 904,76	11 904,76
85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	46 021,69	26 654,21	72 675,90
85217 Bon energetyczny	0,00	122 945,92	122 945,92
85216 Zasiłki stałe	1 713,18	174 939,00	176 652,18
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	1 381 948,52	279 350,30	1 661 298,82
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	124 372,88	43 031,50	167 404,38
85230 Pomoc w zakresie dożywiania. Pomoc społeczna	39 030,39	56 950,00	95 980,39
85278 Zasiłki celowe – usuwanie	0,00	1 458 365,60	1 458 365,60

skutków klęsk żywiołowych			
85295 Pozostała działalność - Korpus wsparcia seniora, refundacja podatku VAT, dodatek osłonowy, oprogramowanie Helios, opieka wytchnieniowa, pogrzeb, Kluby Seniora - świadczenia związane z Fundusz Pomocy Ukrainie	270 770,89 2 284,00	181 053,90	454 108,79
85395 Pozostała działalność – zasilek celowy -zdarzenie losowe 4 000,00 jednorazowe świadczenie 300,00 zł – fundusz pomocy Ukrainie	3 060,00	400 000,00	403 060,00
85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	1 893,25	4 962,97	6 856,22
85478 Zasilek losowy 1 000,00– związany z usuwaniem skutków powodzi	0,00	11 000,00	11 000,00
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, Świadczenie wychowawcze (500+), „Za życiem”, „Bon żłobkowy”.	237 561,36	4 056 871,67	4 294 433,03
85503 Karta Dużej Rodziny. Rodzina	0,00	715,00	715,00
85504 Wspieranie rodziny (asystent rodziny). 85595 współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej. 85595 Ukraina Świadczenia Rodzinne – fundusz pomocy Ukrainie	69 609,97 428 011,68 44 029,44	31 740,78	573 391,87
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre	0,00	34 690,68	34 690,68

świadczenia rodzinne (...) oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów (...)			
85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi	74 921,70	0,00	74 921,70
85205 Przeciwdziałanie przemocy domowej	1 500,00	6 000,00	7 500,00

Zródło: Opracowanie własne.

III. POMOC SPOŁECZNA

Ośrodki Pomocy Społecznej/Centra Usług Społecznych działające w każdej gminie, udzielają pomocy w formie pracy socjalnej, świadczeń pieniężnych, a także przyznając wsparcie usługowe i rzeczowe oraz kierując do ośrodków wsparcia. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest uzależnione od spełnienia szeregu warunków określanych w odpowiednich przepisach. Na przykład art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej określa wysokość kryterium dochodowego osoby lub rodziny. Zgodnie z tym przepisem uprawnienie do korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej za rok 2024 r. przysługuje:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty - 766,00 zł
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600,00 zł przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej. Powody wymienione w art. 7 pkt 2-15 to:

- ubóstwo;
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;

- brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- trudność w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy;
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, pomniejszoną o:

- 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu;
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
- 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej;
- doprowadzenie (w miarę możliwości) do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym;
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia;
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie;

- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie;
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Tabela 4: Powody przyznania pomocy przez CUS Goleszów w 2024 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	42	79
Bezrobocie	23	68
Niepełnosprawność	54	84
Długotrwała i ciężka choroba	93	133
Alkoholizm	9	13
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. dom.	3	11
Przemoc	4	16
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	50
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	0	0
Narkomania	2	2
Zdarzenia losowe	100	114
Kłęska żywiołowa	117	122

Źródło: Opracowanie własne.

Liczby rodzin podsumowano, ponieważ dysfunkcje, z powodu, których pomoc jest przyznawana mogły współwystępować ze sobą. W tym miejscu należy również nadmienić, że Gmina Goleszów ucierpiała w wyniku intensywnych zjawisk pogodowych związanych z opadami deszczu w dniu 14 września 2024 roku doszło do gwałtownego podniesienia się poziomu wody. W związku z powyższym poszkodowani w wyniku powodzi mogli liczyć na wsparcie finansowe oraz socjalne. Wsparcie finansowe dla osób, których mienie zostało zniszczone lub uszkodzone mogli liczyć na pomoc doraźną w kwocie 8 000,00 zł z pomocy społecznej, z której skorzystało 106 osób. Pomoc na remont/odbudowa budynku mieszkalnego do 200 000,00 zł z której skorzystało 13 osób i pomoc na remont/odbudowa budynków gospodarczych do 100 000,00 zł, z której skorzystały 2 osoby. Mieszkańcy gminy otrzymali pomoc z budżetu państwa, wypłacaną z CUS w Goleszowie w łącznej kwocie 1 444 000,00 zł. Dodatkowego wsparcia dla powodzian udzielił Marszałek Województwa Śląskiego, gdzie Gmina Goleszów otrzymała pomoc na ten cel w kwocie 400 000,00

zł dla 100 osób samotnych bądź rodzin. Jeśli chodzi o inne powody, których pomoc jest przyznawana to podobnie jak w latach ubiegłych istotnym problemem rodzin korzystających ze wsparcia, a który ma wpływ na prawidłowe funkcjonowanie, jest długotrwała lub ciężka choroba i niepełnosprawność, ubóstwo oraz bezrobocie. W dalszym ciągu mierzymy się z problemem w znalezieniu legalnej pracy dla osób nieposiadających doświadczenia zawodowego. Jednocześnie zauważamy, że wielu bezrobotnych „wraca do systemu pomocy społecznej”, gdyż często podejmują prace dorywcze i sezonowe. Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można następujące rodzaje świadczeń: w naturze, w usługach i pieniężne. Udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością.

Tabela 5: Świadczenia udzielone przez CUS Goleszów w 2024 roku na podstawie Ustawy o Pomocy Społecznej

zadania/forma pomocy	wysokość środków finansowych (zł)	dane liczbowe
zadania własne		
zasiłki i pomoc w naturze:		
zasiłki stałe	176 652,18	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 21 liczba rodzin: 21 liczba osób w rodzinach: 26
zasiłki okresowe (gwarantowane z budżetu państwa oraz ze środków własnych przyznawane w szczególności z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego)	26 654,21 dotacja do zadań własnych + 1 844,62 własne środki	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 23 liczba rodzin: 23 liczba osób w rodzinach: 56
zasiłki celowe (między innymi na pokrycie kosztów gazu, energii, opłacenie czynszu, zakup leków, zakup odzieży, zakup środków czystości).	1 599,57 400 000,00 dotacja celowa – zasiłki powodziowe	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 130 liczba rodzin: 130 liczba osób w rodzinach: 197
zasiłek celowy specjalny	3 357,50	liczba osób, którym przyznano

(przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe)		decyzją świadczenie:4 liczba rodzin: 4 liczba osób w rodzinach:10
Schronienie w tym zapewnienia gotowości	39 220,00	liczba osób skierowanych decyzją do schroniska: 1 liczba osób, które skorzystały z noclegowni:8
sprawienie pochówku	00,00	liczba pochówków: 0
usługi opiekuńcze	124 372,88 (oraz „Opieka 75+” wyniosła 33 511,50) (dochody gminy z wpłat rodzin 52 687,88)	liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie: 28 liczba rodzin: 28 liczba osób w rodzinach: 43 liczba godzin: 1825
składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane dla niektórych osób pobierających zasiłki stałe	11 904,76	liczba osób 16, w którym opłacono składki: 151
zasiłki celowe wypłacane w związku z klęską żywiołową	1 444 000, 00	liczba rodzin: 117 liczba osób w rodzinach: 122
odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej	1 519 206,07 (dochody gminy z wpłat rodzin 440 236,07)	liczba osób, którym CUS pokrył w części koszty pobytu w domach pomocy społecznej: 42
zadania zlecone		
wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	17 756,82	liczba osób, którym wypłacono wynagrodzenie: 5

Źródło: Opracowanie własne.

W 2024 roku pracownicy socjalni sporządzali opinie, w tym dla Prokuratury Rejonowej w Cieszynie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie, Sądu Rejonowego w Cieszynie, a także zaświadczenia dla klientów CUS na potrzeby przedłożenia w celu uzyskania dodatku mieszkaniowego.

W 2024 roku 4 osoby skorzystały z Centrum Aktywności „TON” w Ustroniu, w 1 rodzinie z osób korzystających z powyższej formy pomocy jest prowadzona stale praca socjalna. Natomiast do Dziennego Ośrodka Wsparcia „Więź” zgłosiło chęć uczestnictwa 4 osoby.

W roku 2024, pracownicy socjalni CUS udzielili pomocy w postaci pracy socjalnej 247 rodzinom. Praca socjalna prowadzona była również w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej. W 2024 roku kontraktem socjalnym objęte były 4 osoby.

W 2024 roku pracownicy socjalni zgłosili do Centrum Zdrowia Psychicznego znajdującego się w Szpitalu Śląskim w Cieszynie 3 osoby wykazujące problemy natury psychicznej. Centrum Zdrowia Psychicznego, to miejsce, gdzie można uzyskać kompleksową, fachową pomoc psychologiczno-psychiatryczną na wszystkich szczeblach opieki psychiatrycznej. Oprócz oddziałów: całodobowego i dziennego oraz poradni powstał Zespół Leczenia Środowiskowego, który zajmuje się terapią w środowisku domowym. Opieka domowa to forma leczenia ambulatoryjnego w domu, tam, gdzie mieszka pacjent. Pomocy udzielają: lekarz, pielęgniarka psychiatryczna oraz terapeuta. Oddziaływania te pozwalają pacjentowi powrócić do pełnienia normalnych funkcji społecznych czyli wrócić do nauki w szkole czy do pracy. W 2024 roku CUS złożył w Sądzie Rejonowym w Cieszynie łącznie 14 wniosków, w tym o wgląd w sytuację rodziny.

IV. ORGANIZOWANIE USŁUG SPOŁECZNYCH

Centrum Usług Społecznych zostało utworzone w dniu 1 czerwca 2022 r. na mocy uchwały nr 0007.37.2022 Rady Gminy Goleszów z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej Centrum Usług Społecznych w Goleszowie poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie. Tworzenie centrów usług społecznych, jest działaniem fakultatywne gmin, co oznacza, że władze mogą ale nie muszą podjąć decyzji o ich utworzeniu. Tym bardziej należy docenić decyzję władz Gminy Goleszów, które w trosce o jakość życia mieszkańców i szeroko rozumiany dobrobyt społeczny podjęły decyzję o utworzeniu CUS – innowacyjnego przedsięwzięcia w skali całego kraju. W danym kontekście ważnym jest, iż Uchwała Rady Gminy nie nadaje jedynie nowej nazwy istniejącej jednostce organizacyjnej, ale oznacza głęboką transformację systemu świadczenia usług społecznych w Gminie Goleszów. Jest nade wszystko kamieniem milowym w zakresie powstania nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego w Gminie Goleszów, w ramach którego publiczne wsparcie usługowe dostępne jest nie tylko dla osób i rodzin słabszych, czy środowisk defaworyzowanych, lecz dla ogółu mieszkańców.

Utworzenie CUS wpłynęło na poprawę jakości życia mieszkańców gminy Goleszów poprzez zwiększenie dostępu do usług społecznych, odpowiadających na ich zdiagnozowane potrzeby. Nowe usługi społeczne, działania wspierające świadczone na rzecz ogółu mieszkańców

przyczyniły się także do rozwoju lokalnej polityki społecznej, w której pomoc społeczna stała się elementem szerszego systemu wsparcia. Tym samym gmina Goleszów obrała sobie jasny kierunek w stronę deinstytucjonalizacji usług społecznych, a co za tym idzie podejmuje trafione inwestycje w usługi społeczne i nowe rozwiązania na rzecz potrzeb z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny. Ponadto CUS, w związku ze zbadanymi na poziomie lokalnym potrzebami społecznymi na bieżąco podejmuje starania o rozwój już dostępnych usług, jak również podejmuje starania by uzyskać dodatkowe środki finansowe na ich realizację. Poniżej podajemy usługi, z których mogą skorzystać mieszkańcy gminy Goleszów.

Kluby Seniora

W związku z dynamicznie rozwijającą się polityką senioralną w gminie Goleszów, szczególną uwagę przywiązuje się do Klubów Seniora, które funkcjonują na jej terenie. Na przestrzeni ostatnich trzech lat powstały, aż 4 Kluby, w następujących miejscowościach: Bażanowice, Cisownica, Dziegielów oraz Goleszów.

Uczestnikami Klubów mogą być osoby:

- powyżej 60 roku życia, zamieszkujące gminę Goleszów;
- które potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu;
- które chcą wykorzystać wolny czas i spędzać go aktywnie w miłym towarzystwie;
- które chcą rozwijać swoje pasje, zainteresowania, umiejętności i zdolności.

W ramach działalności Klubów realizowana jest opieka i wsparcie dla seniorów poprzez wszechstronną aktywizację, działania podejmowane na rzecz ochrony zdrowia, rozwijanie zainteresowań, tworzenie oparcia społecznego, zaspokajanie potrzeby kontaktu, przynależności, integrację społeczną, przeciwdziałanie marginalizacji, organizację rekreacji, utrzymywanie i rozwijanie sprawności fizycznej oraz intelektualnej. W 2024 roku z Klubów skorzystało 60 seniorów, którzy uczestniczyli w różnorodnych działaniach, m.in.: joga, basen, gimnastyka, trening na rowerach stacjonarnych, zajęcia z dietetykiem, ćwiczenia koncentracji, ćwiczenia pamięci, zajęcia z psychologiem, gry karciane, warsztaty manualne (np. decoupage; tworzenie świeczników ze sznurka - kompozycje na słoikach; dekoracje na drewnianych pudełkach; plecionkarstwo; tworzenie makram), wyjazdy na wydarzenia kulturalne.

Od kilku lat Gmina zapewnia funkcjonowanie placówek, m.in. dzięki środkom pozyskanym w ramach programu wieloletniego „Senior +”. W 2024 roku Gmina przekazała na ww. działania ponad 350 tys. zł z czego ponad 100 tys stanowiły środki zewnętrzne.

KLUBY SENIORA			
BAŻANOWICE ul. Cieszyńska 17	CISOWNICA ul. Cisowa 122	DZIEGIELÓW ul. Lipowa 2	GOLESZÓW ul. Osiedlowa 13

Grupa dla rodziców (warsztaty)

W ramach usług organizowanych przez CUS w 2024 roku kontynuowano cykl warsztatów dla rodziców, które miały na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, zmianę negatywnych postaw wychowawczych, wzrost samoświadomości oraz wymianę doświadczeń między rodzicami. Działania składały się z 2 cykli warsztatów, każdy po 5 spotkań, z których skorzystało łącznie 10 osób.

Na zajęciach poruszone zostały następujące zagadnienia:

- prawidłowości w rozwoju dziecka,
- poznawczym, emocjonalnym i społecznym,
- emocje rodzica i dziecka – radzenie sobie z trudnymi emocjami i zachowaniami,
- komunikacja pomiędzy dzieckiem z rodzicem,
- zasady efektywnej komunikacji, bariery komunikacyjne,
- stawianie granic i wymagań,
- budowanie poczucia własnej wartości u dziecka,
- relacje z dorastającym dzieckiem.

Wolontariat

W 2024 roku w ramach promocji idei wolontariatu przeprowadzono rekrutację wolontariuszy wśród mieszkańców w Gminie Goleszów. Organizowano spotkania z Organizatorem Społeczności Lokalnej w Klubach Seniora, podczas których przedstawiana była idea wolontariatu. Wolontariat to świadome, dobrowolne, a także bezpłatne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno-koleżeńskie. Mobilizuje do działania, wpływa na nawiązywanie nowych kontaktów i budowanie więzi międzyludzkich. Wolontariuszem może być każdy, w każdej dziedzinie życia społecznego, wszędzie tam gdzie taka pomoc jest potrzebna. Wolontariat to chęć robienia czegoś dobrego, pożytecznego, satysfakcja z pomagania innym, zaspokajanie potrzeb kontaktu z ludźmi i nawiązywania nowych znajomości. To zdobywanie nowych umiejętności oraz doświadczeń zawodowych i życiowych, rozwijanie kompetencji (twardych i miękkich), a także budowanie odpowiedzialnego społeczeństwa i zaspokojenie ciekawości świata.

W 2024 roku Centrum Usług Społecznych w Goleszowie zawarło 15 Porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontariackich.

Działania wolontariackie obejmowały następujący zakres:

- towarzyszenie podczas wizyt lekarskich,
- pomoc w dotarciu na rehabilitację,
- pomoc przy zakupach,
- wykonywanie czynności domowych,
- rozmowy,
- wspólne spędzanie czasu, spacer,
- pełnienie funkcji asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością,
- pomoc w czynnościach samoobsługowych (utrzymanie higieny osobistej).

Ponadto, grupa aktywnie działających wolontariuszy zorganizowała muzyczne spotkanie z podopiecznymi Domu Seniora w Godziszowie „Widokowa Przystań”. Wydarzenie to, zapoczątkowało cykl spotkań przy muzyce, a także indywidualne spotkania wolontariuszy z mieszkańcami (wspólne spędzanie czasu, spacer, rozmowy itp.).

Tabela 6: Działania wspierające realizowane przez CUS Goleiszów w 2024 roku na podstawie Ustawy o realizacji usług społecznych

DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE			
Bon żłobkowy	„Goleiszowski Bon Żłobkowy”, to świadczenie mające na celu wspomaganie rodziców w zapewnieniu opieki nad dziećmi do lat 3. Świadczenie przysługuje rodzicom dzieci w wieku do lat 3, mieszkającym na terenie gminy Goleiszów, którzy są zatrudnieni lub wykonują inną pracę zarobkową i w ramach zapewnienia opieki nad swoim dzieckiem zawarli umowę z publicznym lub niepublicznym żłobkiem, klubem dziecięcym, punktem opieki dziennej lub nianią. Świadczenie przysługuje również rodzicom, którzy między innymi z powodu ciężkiej choroby lub niepełnosprawności, kontynuowania nauki w systemie dziennym, odbywania stażu lub szkolenia zawodowego nie są zatrudnieni i nie wykonują pracy zarobkowej. Maksymalna wartość bonu żłobkowego wynosi 400,00 zł miesięcznie. „Goleiszowski Bon Żłobkowy” jest przyznawany na wniosek rodzica na okres od 1 września do 31 sierpnia następnego roku. Przed złożeniem wniosku należy zawrzeć umowę o świadczenie opieki nad dzieckiem do lat 3.		
	Realizacja „Goleiszowskiego Bonu Żłobkowego” w 2024 roku		
	okres	liczba rodzin	Liczba świadczeń
	styczeń - grudzień	26	189
	Kwota świadczeń (zł)		
			73 361,00 zł
<i>Opracowano na podstawie danych CUS w Goleiszowie</i>			
Placówka wsparcia dziennego	W Dzięgielowie funkcjonuje Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 7 prowadzone na zlecenie gminy przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Cieszynie. Placówka oferuje: - pomoc w pokonywaniu trudności w nauce i uzyskiwaniu promocji do wyższej klasy; - wspieranie rozwoju dziecka, rozwijanie zainteresowań i potencjału dziecka, organizację czasu wolnego; - wdrażanie wychowanków do przestrzegania zasad współżycia społecznego, kształtowanie właściwego stosunku i motywacji do nauki i pracy, podnoszenie kultury osobistej		

	wychowanków, eliminowanie zaburzeń zachowania, agresji, przemocy, wulgarności; - promowanie zdrowego życia, w tym działania profilaktyczne; - współpracę z rodziną wychowanka, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, podtrzymywanie emocjonalnych więzi dziecka z rodziną; - organizowanie pomocy materialnej dla wychowanków ognisk, w tym dożywiania. Dzieci z oferty Ogniska korzystają dobrowolnie, mogą być kierowane do placówki również przez pedagoga szkolnego. Objęte wsparciem są, m.in.: dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, zagrożonych bezrobociem, uzależnieniami, przemocą, o niskim statusie materialnym. Ognisko Wychowawcze TPD nr 7 działa od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych (14.00 - 18.00 i czasami w soboty). W placówce organizowane są działania, takie jak: - pomoc w nauce (douchanie), - zajęcia sportowo – rekreacyjne, - zajęcia kulturotwórcze, - zajęcia plastyczne, - współpraca ze środowiskiem rodzinnym dziecka – konsultacje pedagogiczne dla rodziców, - współpraca ze szkołą – konsultacje z pedagogiem szkolnym według potrzeb, - imprezy okolicznościowe. W 2024 roku ze wsparcia TPD skorzystało 20 podopiecznych.
Zajęcia profilaktyczne w szkołach	W ramach podjętej współpracy z Zespołem ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii - Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie organizowane są bezpłatne prelekcje dla dzieci i młodzieży. Zajęcia odbywają się w szkołach i mają na celu zwiększenie działań informacyjno – edukacyjnych z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży. W ramach bezpłatnych prelekcji szkoły otrzymują propozycję zajęć z zakresu: - 2 pikniki - bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w różnych sytuacjach – „Świeć przykładem”; - cyberprzemoc – cyberzagrożenia; - odpowiedzialność prawna; - DRUGSTOP - walizka narkotykowa. W 2024 roku zrealizowano 10 spotkań profilaktycznych, w których uczestniczyło 1458 uczniów goleszowskich szkół.
Teleopieka	W ramach programu osłonowego Wsparcia Seniorów „Teleopieka w gminie Goleszów” realizowane są działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. opieki na odległość. Zainteresowanym seniorom, którzy skończyli 65 lat, dostarczane są specjalne opaski, za pośrednictwem których realizowany jest monitoring osoby starszej oraz w miarę potrzeby kontakt z telecentrum i adekwatne udzielenie wymaganej pomocy. Opaski bezpieczeństwa wyposażone są w co najmniej trzy z następujących funkcji: - przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, - detektor upadku, - czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, - funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, - funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),

	- sprawowanie całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu. W 2024 roku gmina Goleszów zapewniła dla seniorów 20 opasek wraz z abonamentem.										
	<table> <tr> <th colspan="2">Podsumowanie funkcjonowania opasek w 2024 roku</th></tr> <tr> <td>Liczba połączeń przychodzących/ wychodzących do/ z Telecentrum z opaski i na opaskę</td><td>82</td></tr> <tr> <td>Liczba alarmów „SOS”</td><td>82</td></tr> <tr> <td>Wykorzystane funkcje</td><td> - Reakcje na zgłoszenia alarmowe, wysyłane za pośrednictwem przycisku „SOS”, - wykrycie upadku. </td></tr> <tr> <td>Liczba wezwań karetki/służb ratunkowych/POZ</td><td>0</td></tr> </table>	Podsumowanie funkcjonowania opasek w 2024 roku		Liczba połączeń przychodzących/ wychodzących do/ z Telecentrum z opaski i na opaskę	82	Liczba alarmów „SOS”	82	Wykorzystane funkcje	- Reakcje na zgłoszenia alarmowe, wysyłane za pośrednictwem przycisku „SOS”, - wykrycie upadku.	Liczba wezwań karetki/służb ratunkowych/POZ	0
Podsumowanie funkcjonowania opasek w 2024 roku											
Liczba połączeń przychodzących/ wychodzących do/ z Telecentrum z opaski i na opaskę	82										
Liczba alarmów „SOS”	82										
Wykorzystane funkcje	- Reakcje na zgłoszenia alarmowe, wysyłane za pośrednictwem przycisku „SOS”, - wykrycie upadku.										
Liczba wezwań karetki/służb ratunkowych/POZ	0										
Poradnictwo psychologiczne	Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży z terenu gminy Goleszów. Poradnictwo udzielane z zakresu profilaktyki i pomocy w związku z zagrożeniem uzależnieniem, współuzależnieniem, stresem oraz innymi sytuacjami wymagającymi pomocy. W 2024 roku z poradnictwa skorzystało 85 osób.										
Poradnictwo prawne	W ramach współpracy z Powiatem Cieszyńskim w siedzibie CUS realizowane jest nieodpłatne poradnictwo prawne skierowane do osób, które nie są w stanie ponieść kosztów za usługi prawnicze. Pomoc prawna obejmuje zagadnienia z zakresu: - prawa pracy, - przygotowania do rozpoczęcia działalności gospodarczej, - prawa cywilnego, - prawa karnego, - prawa administracyjnego, - prawa ubezpieczeń społecznych, - prawa rodzinnego, - praw podatkowego, - prawa celnego, - prawa dewizowanego, - prawa handlowego. Forma udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej: - poinformowanie osoby o obowiązujący stan prawny, jej uprawnieniach, obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowo administracyjnym, - wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, - sporządzenie projektu pisma w sprawach ww. - nieodpłatną mediację, - sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W 2024 roku udzielono 296 porad prawnych dla mieszkańców gminy Goleszów.										

Źródło: Opracowanie własne.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE

System świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym CUS do realizacji. Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego ustawą o świadczeniach rodzinnych jest zarówno częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka jak i częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Podstawowym świadczeniem rodzinnym jest w dalszym ciągu zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Prócz tego przyznawany jest zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne – niezależne od dochodu, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie. Do zakresu świadczeń rodzinnych należy także ustalenie i wypłata zasiłku dla opiekuna.

Charakterystyka systemu – rodzaje świadczeń i ich wysokość wypłacanych w 2024 r.:

Świadczeniami rodzinnymi są:

1) zasiłek rodzinny w wysokości:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

2) dodatki do zasiłku rodzinnego z następujących tytułów:

- urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; świadczenie jednorazowe),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie),
- samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386,00 zł na wszystkie dzieci, w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł, nie więcej niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci),
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (95,00 zł miesięcznie),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia, 110,00 zł – na dziecko od 5 do 24 roku życia),
- rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł; świadczenie jednorazowe),
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na internat/stancję lub 69,00 zł na dojazd do szkoły);

3) zapomoga związana z urodzeniem się dziecka:

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. becikowe (1 000,00 zł na dziecko – świadczenie jednorazowe).

4) świadczenie rodzicielskie (1 000,00 zł miesięcznie przez okres od 52 do 71 tygodni (w przypadku ciąży mnogiej), tj. przez okres odpowiadający długości pobierania zasiłku macierzyńskiego).

5) świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł miesięcznie),
- świadczenie pielęgnacyjne (2988,00 zł miesięcznie).

Prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz do specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na okres zasiłkowy trwający od 1 listopada do 31 października roku kolejnego. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej lub na stałe w przypadku orzeczenia bezterminowego.

Warunki przyznania poszczególnych świadczeń w 2024 r.:

Nabycie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, specjalnego zasiłku opiekuńczego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Prawo do ww. świadczeń ustala się na podstawie dochodu z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy, z uwzględnieniem mechanizmu utraty i uzyskania dochodu.

Kryterium dochodowe uprawniające do:

- zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, który wynosi 674,00 zł netto na osobę w rodzinie lub 764,00 zł netto na osobę w rodzinie jeśli jej członkiem jest niepełnosprawne dziecko,
- specjalnego zasiłku opiekuńczego, który wynosi 764,00 zł netto na osobę w rodzinie,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, która wynosi 1 922,00 zł netto na osobę w rodzinie.

Strukturę wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 r. przedstawia poniższa tabela:

Tabela 7: Struktura wydatków na świadczenia rodzinne roku 2024.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych			
1.	Zasiłek rodzinny	1582	175 332,18
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	6	4 961,50
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu	47	17 383,35

	wychowawczego		
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	69	13 807,28
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	184	19 383,51
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	97	8 871,66
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	310	27 483,44
8.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	153	9 635,35
	- zamieszkiwaniem	1	601,46
	w miejscowości, w której znajduje się szkoła,		
	- dojazdem do miejscowości,	152	9 033,89
	w której znajduje się szkoła		
Świadczenia opiekuńcze			
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	3287	709 466,08
10.	Świadczenie pielęgnacyjne	771	2 289 138,20
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (z dotacji)	29	29 000,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
12.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	436	344 054,00
13.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0,00
14.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0,00
Świadczenie rodzicielskie			
15.	Świadczenie rodzicielskie	121	110 870,50

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w rubryce „kwota wypłaconych świadczeń” nie uwzględniają zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

VI. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - PROGRAM RODZINA 500+/800+

Świadczenie wychowawcze „500+” było realizowane do 30 maja 2022 roku przez jednostki samorządowe a obecnie jego realizacją zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Program „Rodzina 500+”, to główny instrument polityki rodzinnej realizujący trzy główne cele: poprawa sytuacji demograficznej, redukcja ubóstwa wśród najmłodszych, inwestycja w rodzinę. Program jest najbardziej znaczącą i realnie odczuwalną pomocą finansową ze strony państwa dla rodzin wychowujących dzieci. W ramach programu "Rodzina 500+" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia. Od 1 stycznia 2024 r. świadczenie wychowawcze wynosi 800 zł miesięcznie na dziecko.

W 2024 r. Centrum Usług Społecznych w Goleszowie wyłącznie kontynuowało wypłatę przyznanych przez Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach świadczeń wychowawczych, co wskazano w tabeli nr 8.

Tabela 8: Liczba rodzin i wypłaconych świadczeń wychowawczych w roku 2024

Zadanie/ forma pomocy	Wysokość środków finansowych (zł)	Liczba rodzin
Zadania zlecone		
Świadczenia wychowawcze „500+”	11 173,76 zł	3

Źródło: Opracowanie własne.

VII. WSPARCIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

Od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł przyznanego na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W Gminie Goleszów w 2024 r. wypłacono 2 świadczenia, o którym mowa w art. 10 ww. ustawy.

VIII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów

środkami finansowanymi z budżetu Państwa. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują: osobie uprawnionej do alimentów od rodzica do ukończenia przez nią 18 roku życia, osobie uprawnionej do alimentów od rodzica do ukończenia przez nią 25 roku życia, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej oraz bezterminowo osobie uprawnionej do alimentów od rodzica posiadającej orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego można uzyskać na podstawie tytułu wykonawczego zatwierdzonego przez sąd w sytuacji, gdy egzekucja alimentów przez komornika okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji musi być potwierdzona zaświadczeniem o bezskuteczności egzekucji. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej (dziecka) lub jej przedstawiciela ustawowego.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza miesięcznie kwoty 1209,00 złotych oraz w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 złotych a od 01.10.2024 roku 1 000,00 złotych. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 30 listopada.

Szczegółowe dane na temat wypłaconych w Gminie Goleszów w 2024 r. świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela

Tabela 9: Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2024

L.dz.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku:	380	168 670,67
	- 0-17 lat	311	139 170,67

-18-24 lata	69	29 500,00
-------------	----	-----------

Źródło: Opracowanie własne

Istotnym jest, iż postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się jedynie do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami. Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 144 709,28 zł. (w tym: należność główna 67 549,75 zł, odsetki 77 159,53 zł). W Gminie Goleszów podjęto działania wobec 9 dłużników alimentacyjnych.

Szczegółowe działania podjęte przez CUS wobec dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela nr 10.

Tabela 10: Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych roku 2024

Rodzaj podjętych działań	Liczba objętych działań
Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	12
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	10
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	8
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	1
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	3
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	1
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § Kodeksu Karnego	1

Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	3

Źródło: Opracowanie własne

IX. POMOC DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH W ZWIĄZKU Z ROSNĄCYMI CENAMI PALIW

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przyjęło w 2022 r. szereg ustaw mających na celu pomoc obywatelom Polski w uzyskaniu dofinansowania do zakupu opału i kontynuowało je w 2024 r. Możemy tu wymienić:

1. DODATEK GAZOWY – REFUNDACJA VAT

Dodatek gazowy wprowadzono Ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, mogą otrzymać osoby, które ogrzewają mieszkanie lub dom gazem. Osoby te będą mogły otrzymać zwrot podatku VAT od ceny gazu dostarczonego w 2023 r.

Kwota zwrotu wynika z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. Ustawa z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła, wprowadziła zmianę i wydłużyła czas w rozliczeniach z odbiorcami uprawnionymi do 30 czerwca 2024 r.

Refundacja podatku VAT przysługiwała:

- gospodarstwu domowemu, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje kocioł na paliwa gazowe;
- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB;
- przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100,00 zł, lub 1500,00 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego;

Tabela 11: Dane dotyczące Dodatku na gaz - refundacja VAT

Dodatek na Gaz – Refundacja VAT	
liczba złożonych wniosków	80
liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	15
Łącznie kwota wypłaconych dodatków :	17 116,61 zł

Zródło: Opracowano na podstawie danych Centrum Usług Społecznej w Goleśzowie

2. DODATEK WĘGLOWY

Przyjęta przez Sejm 22 lipca 2022 r. ustawa o dodatku węglowym wprowadza rozwiązania, które umożliwią dofinansowanie dla gospodarstw domowych, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi a 17 sierpnia 2022 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wniosku o dodatek węglowy, które umożliwia gospodarstwom domowym ubieganie się o rządowe wsparcie.

Dodatek węglowy, to jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 3000, 00 zł mające zrekompensować wzrost cen węgla i uchronić najbiedniejszych obywateli przed ubóstwem energetycznym. W 2024 roku wypłacono dodatek węglowy osobie, której wniosek rozpatrywało Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bielsku – Białej.

Tabela 12: Dane dotyczące Dodatku Węglowego

Dodatek Węglowy	
liczba wniosków rozpatrzonych przez SKO po odwołaniu	1
kwota wypłaconych dodatków	3000 zł

Zródło: Opracowanie własne.

3. BON ENERGETYCZNY

Kolejne narzędzie stanowiące wsparcie dla gospodarstw domowych w związku ze wzrostem cen energii elektrycznej. Bon energetyczny miał na celu zapewnienie wsparcia dla dużej grupy gospodarstw domowych w Polsce, w tym również gospodarstw najuboższych energetycznie, w pokryciu części wzrastających kosztów energii.

Tabela 13: Dane dotyczące bonu energetycznego

Bon Energetyczny	
liczba złożonych wniosków	344
liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	54
Łącznie kwota wypłaconego bonu :	122 945,92 zł

Zródło: Opracowanie własne.

4. DODATEK OSŁONOWY

Dodatek osłonowy przysługiwał:

1. osobie w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu **nie przekracza 2.100 zł**,
2. osobie w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu **nie przekracza 1.500 zł na osobę**.

miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności dla mniej zamożnych gospodarstw domowych.

Tabela 14: Dane dotyczące Dodatku Osłonowego

Dodatek Osłonowy	
liczba złożonych wniosków	161
liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	15
kwota wypłaconych dodatków	57 607,90 zł

Zródło: Opracowano na podstawie danych Centrum Usług Społecznej w Goleiszowie

X. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny, to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin (3+) zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów, m.in.: z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie, co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Prawo do KDR przysługuje także dzieciom: w wieku do 18 roku życia, w wieku do 25 roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej, bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki. Należy pamiętać, że prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny nie przysługuje rodzicowi, którego sąd pozbawił władzy rodzicielskiej

lub któremu sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, chyba że sąd nie pozbawił go władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci. Prawo to nie przysługuje również rodzicowi zastępczemu lub prowadzącemu rodzinny dom dziecka, w przypadku gdy sąd orzekł o odebraniu im dzieci z uwagi na niewłaściwe sprawowanie pieczy zastępczej. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie. W 2024 roku do Centrum Usług Społecznych w Goleszowie wpłynęło 35 wniosków o przyznanie KDR (zarówno w formie tradycyjnej jak i za pośrednictwem Platformy Informacyjno - Usługowej Emp@tia). Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny, to: 47 KDR dla rodziców/małżonków, 33 KDR dla dzieci. Łącznie wydano 80 Kart Dużej Rodziny, o 195 mniej niż w roku 2023 r.

XI. STYPENDIA

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym jest to świadczenie mające na celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Podstawowym kryterium przyznawania jest dochód na osobę w rodzinie ucznia. Prawo do ubiegania się o stypendium szkolne przysługuje, jeżeli miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie przekracza kwoty tzw. „kryterium dochodowego na osobę w rodzinie”, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej – uprawniającej również do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Obecnie jest to kwota 600,00 zł. Rodzajami świadczeń pomocy o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne i zasiłek szkolny. Stypendium szkolne jest świadczeniem przyznawanym dla ucznia, na okres nie krótszy niż miesiąc i nie dłuższy niż 10 miesięcy w danym roku szkolnym. Zasiłek szkolny natomiast, ma charakter jednorazowy – może on być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Ww. świadczenia przyznaje się uczniom zamieszkałym na terenie gminy, bez względu na położenie szkoły, do której uczęszczają. W roku 2024 do Centrum Usług Społecznych wpłynęły 2 wnioski o udzielenie pomocy w formie zasiłku szkolnego na kwotę 1 240,00 zł po 620 zł na dziecko. Ilość corocznie składanych wniosków o przyznanie stypendium socjalnego dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Goleszów maleje od 2010, a co za tym idzie, mniejsza liczba dzieci otrzymuje wsparcie w postaci stypendium. Ponadto w związku z wejściem w życie w kwietniu 2016 roku świadczenia wychowawczego – program „+ 500” także zaobserwowano spadek liczby składanych wniosków. W 2024 roku do Centrum Usług Społecznych w Goleszowie wpłynęło 11 wniosków

o udzielenie pomocy materialnej w postaci stypendium szkolnego. Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy. Na dofinansowanie pomocy socjalnej gmina otrzymuje również dotację celową z budżetu państwa. W 2024 r wysokość dotacji celowej z budżetu państwa stanowiła kwota 4 962,97 zł, a środki własne gminy to 1 893,25 zł. Ogólnie wydatki w ramach pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w Gminie Goleszów wyniosły 6 856,22 zł w formie częściowej refundacji na podstawie dowodów zakupu (faktur i oświadczeń) m.in.: podręczników szkolnych, przyborów szkolnych, stroju sportowego lub innych pomocy naukowych o charakterze edukacyjnym.

XII. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z POMOCĄ OBYWATEŁOM UKRAINY PRZEBYWAJĄCYM W POLSCE W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM W ICH KRAJU

Na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny mogli starać się o pomoc w formie:

1. Jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe w 2024 roku otrzymało 10 osoby, a kwota wypłaconego świadczenia to 3000,00 zł.
2. Świadczeń rodzinnych, odpowiednio na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy o świadczeniach rodzinnych, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”:
 - zasiłek rodzinny wraz z dodatkami z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
 - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.Trzech Świadczeń opiekuńczych wynikających z niepełnosprawności:
 - zasiłek pielęgnacyjny,
 - świadczenie pielęgnacyjne,
 - specjalny zasiłek opiekuńczy.

Tabela 15: Struktura wydatków na świadczenia rodzinne roku 2024

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
Zasilki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych			
1.	Zasiłek rodzinny	56	5 816,47
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	1	1 000,00
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0,00
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	0	0,00
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	0	0,00
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	3	169,51
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	14	1 079,00
8.	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym:	2	56,91
	- zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła,	0	0,00
	- dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	2	56,91
Świadczenia opiekuńcze			
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	37	7 986,08
10.	Świadczenie pielęgnacyjne	1	2 988,00
11.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0,00
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
12.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (z dotacji)	2	2 000,00
Zasiłek dla opiekuna			
13.	Zasiłek dla opiekuna	0	0,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
14.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1	822,30
15.	Składki na ubezpieczenie emerytalne	0	0,00

	i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy		
16.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	0	0,00
Świadczenie rodzicielskie			
17.	Świadczenie rodzicielskie	23	21 094,70

Źródło: Opracowanie własne.

4. Świadczeń z pomocy społecznej:

- świadczenia pieniężne, w szczególności: zasiłek okresowy był przyznany na kwotę 3 624,81 zł;
- świadczenia niepieniężne, w szczególności: posiłek, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa;
- pomoc żywnościowa może być udzielona m.in. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Udzielona pomocy w tym zakresie z Funduszu Pomocy Ukrainie wynosiła 3 053,00 zł;
- Pomoc w ramach wsparcie z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa. W ramach tego programu pomoc (w formie paczek żywnościowych lub posiłków, dystrybuowanych przez organizacje pozarządowe lub ośrodki pomocy społecznej) mogły otrzymać osoby i rodziny.

XIII. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

W Gminie Goleszów realizowany jest Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Goleszów na lata 2024 - 2026 został przyjęty uchwałą Nr 0007.85.2023 Rady Gminy Goleszów z dnia 29 listopada 2023r.

W 2024 roku wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w 17 rodzinach, jednak procedura prowadzona i kontynuowana z lat poprzednich była łącznie w 22 rodzinach. W 2024 roku powołano 17 grup diagnostyczno - pomocowych, 8 grup diagnostyczno – pomocowych prowadzono z poprzedniego roku, co łącznie dało 25 grup diagnostyczno – pomocowych, które spotkały się 105 razy. W ramach procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach objęto działaniami 70 osób. Wśród

najczęściej pojawiających się form przemocy jest przemoc psychiczna i fizyczna. Głównymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Szczegółowe informacje na temat realizowanych działań, znajdują się w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Goleszów na lata 2024 – 2026.

XIV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Goleszów na lata 2024 - 2026 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Goleszów nr 0007.84.2023 z dnia 29 listopada 2023 r.

Główny jego celem jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w gminie Goleszów, wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci. Zapewnienie dziecku odpowiednich warunków sprzyja wychowaniu młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, wysokie aspiracje, empatię, co w przyszłości będzie podstawą do budowania prawidłowo funkcjonującej własnej rodziny. Dlatego jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje lub innego rodzaju zagrożenia dezorganizujące rodzinę, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny podejmują określone działania, celem przywrócenia prawidłowego jej funkcjonowania. W 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określająca zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej. Celem wprowadzonych rozwiązań jest troska o zapewnienie każdemu dziecku stabilnego, szczęśliwego, rodzinnego środowiska wychowawczego oraz wsparcie rodziny przeżywającej trudności w powrocie do prawidłowego funkcjonowania, a także zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania jej przez rodziców.

Zadaniem Centrum Usług Społecznych jest organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokajaniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej, materialnej i społecznej. Udzielana pomoc koncentruje się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrują się na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

W 2024 r. opieką asystenta wspierającego rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych objętych było 9 rodzin, w których było 17 dzieci. Celem pracy asystenta jest

stworzenie warunków, które umożliwią powrót dzieci do domu rodzinnego. Do zadań asystenta rodziny należy opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywanie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. W 2024 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny. Jednocześnie w okresie sprawozdawczym zakończono współpracę z asystentem z dwoma rodzinami (ze względu: zabezpieczenie przez Sąd piątki dzieci oraz uchylono asystenturę w dwóch rodzinach w których było po jednym dziecku w związku z osiągnięciem wieku 18 lat przez dziecko oraz powrót dziecka do rodziny biologicznej).

W 2024 r. w ramach ogłoszonego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu polityki społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu – działania na rzecz rodziny, w tym piecza zastępcza – prowadzenie placówki wsparcia dziennego. W wyniku jego rozstrzygnięcia dofinansowanie ze środków Gminy otrzymało Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Cieszynie. W roku objętym niniejszym Raportem prowadziło ono Środowiskowe Ognisko Wychowawcze nr 7 w Dzięgielowie. Udzielona dotacja na prowadzenie placówki wyniosła 29 000,00 zł.

Rodziny z terenu gminy Goleszów otrzymują wsparcie finansowe w postaci świadczeń rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, pomocy materialnej w formie stypendium szkolnego, rodziny w trudnej sytuacji finansowej objęte były pomocą w ramach świadczeń pomocy społecznej otrzymując pomoc w postaci, np. posiłków w szkole i przedszkolu, zasiłków na zakup żywności lub posiłku, zasiłku celowego na dofinansowanie, m.in.: kosztów zakupu opału, utrzymania mieszkania, czy leków. Rodzinom, które chcą wrócić do pracy oferowana jest pomoc w ramach Programu „Goleszowski Bon Żłobkowy”, na dofinansowanie pobytu dziecka w żłobku. Rodziny otrzymują także wsparcie w postaci świadczenia wychowawczego „500+” a od stycznia 2024 r. „800+”, świadczenia jednorazowego na rozpoczęcie roku szkolnego „Dobry Start” - 300+, (obecnie zadania realizowane przez ZUS). Szczegółowe informacje na temat realizowanych działań, znajdują się w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Goleszów na lata 2024 – 2026.

XV. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

W roku 2024, podobnie jak w latach poprzednich, Centrum Usług Społecznych współrealizowało realizację zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Goleszów (odrębne sprawozdanie), jednocześnie realizując bezpośrednio część zadań w nich zawartych. CUS organizował między innymi działania związane z pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie.

CUS zapewniał także obsługę administracyjną Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

XVI. INNE DZIAŁANIA

1. W roku sprawozdawczym Centrum Usług Społecznych w Goleszowie realizowało następujące programy:

• OPIEKA WYTCNIENIOWA

Program „Opieka wytcnieniowa” był skierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Dotychczasowe doświadczenia płynące z realizacji wcześniejszych edycji Programu wskazują na konieczność kontynuacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności tego rodzaju wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów i rozwijania systemu opieki wytcnieniowej na poziomie lokalnym.

Osoby stale zajmujące się osobami niepełnosprawnymi, aby prawidłowo funkcjonować, potrzebują także zadbać o własne zdrowie fizyczne i psychiczne, na co potrzebny jest wolny czas, na który często nie mogą sobie pozwolić ze względu na niemal całkowite oddanie i poświęcony czas dla osoby niepełnosprawnej. Wielu z nich rezygnuje całkowicie z życia społecznego, zawodowego, własnych aspiracji. Obciążenie wielością zadań opiekuna/rodzica i braku odskoczni od codziennej rutyny może spowodować spadek jakości pomocy osobie niepełnosprawnej, a tym

samym obniżenie komfortu życia zarówno osoby niepełnosprawnej jak i samego opiekuna.

Chcąc wyjść naprzeciw potrzeb opiekunów i rodziców osób niepełnosprawnych, gmina Goleszów, co roku planuje działania w ramach Programu „Opieka wytnieniowa”. W 2024 roku gmina Goleszów otrzymała na ten cel środki z Funduszu Solidarnościowego, co pozwoliło na zapewnienie **483 godzin** świadczenia usług opieki wytnieniowej dla 3 osób (3 osoba niepełnosprawna i 3 osoby sprawujące bezpośrednia opiekę nad osobą niepełnosprawną).

Zakres świadczonych usług umożliwił odciążenie rodzica/opiekuna osoby niepełnosprawnej w codziennych obowiązkach, dzięki czemu miał on czas, np. na odpoczynek, regenerację, zadbanie o własne zdrowie, a co za tym zwiększyć efektywność swych działań.

Kwota przeznaczona na realizację Programu w ramach Funduszu Solidarnościowego wyniosła **24 073,60 zł.**

- **ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ– edycja 2024**

Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Jest ważnym elementem polityki społecznej gminy Goleszów w zakresie:

- 1) poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- 2) wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- 3) uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.;
- 4) zwiększenia wsparcia asystenckiego dla osób niepełnosprawnych ze specjalnymi potrzebami w różnorodnych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

W 2024 roku gmina Goleszów otrzymała na ten cel środki z Funduszu Solidarnościowego, co pozwoliło na zapewnienie **3960 godzin** usług asystenckich, którymi objęto 13 osób. Zakres usług asystenta polegał na wsparciu w m.in.:

- 1) czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- 3) przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania
- 4) podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowanie się z otoczeniem.

Kwota przeznaczona na realizację Programu w ramach Funduszu Solidarnościowego wyniosła **209 465,11 zł.**

Warto podkreślić, iż w porównaniu do roku poprzedniego znacząco zwiększył się zakres pomocy w ramach asystentury. Pozyskano na ten cel ponad 140 000 zł więcej niż w roku poprzednim, zapewniając wsparcie kolejnym osobom, które tego wymagają w postaci 2 714 godzin więcej niż w 2023 roku.

• **PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA**

W 2024 roku realizowany był Program w ramach Funduszy Europejskich Pomoc Żywnościowa 2021 - 2027 podprogram 2023 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). Dzięki niemu Gmina wspierała mieszkańców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. CUS w Goleszowie w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej oddział w Katowicach przekazywał żywność potrzebującym. Poszczególne rodziny i osoby musiały wyrazić zgodę na taką formę pomocy i spełniać kryterium dochodowe (dla osoby samotnej wynosiło ono 2 056,40 zł, a dla osoby w rodzinie 1 590,00 zł), a także jedno z kryteriów określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej (ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w przypadku cudzoziemców trudności w integracji, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej). W 2024 roku zorganizowano dwie edycje Programu, w którym wzięło udział odpowiednio 177 osób i 181 osób. Gmina zleciła realizację zadania w formie powierzenia realizacji zadania publicznego Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej - Śląski Zarząd Wojewódzki w Katowicach, udzielając na ten cel dotacji w łącznej wysokości **4 100,00 zł** na pokrycie kosztów przewozu, magazynowania artykułów żywnościowych oraz ich wydawania.

• **PROGRAM RZĄDOWY „POSILEK W SZKOLE I DOMU”**

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom, tego pozbawionym jest zadaniem własnym Gminy. Gmina Goleszów realizowała ten obowiązek przy wykorzystaniu środków, o których mowa w Uchwale Rady Ministrów Nr 149 z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024- 2028 (M.P. z 2023 r., poz. 881) wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania

„Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2024 - 2028. Adresatami Programu są dzieci do 7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności osoby samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłku lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, a rodzina nie chce/nie może ubiegać się o wsparcie, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje centrum usług społecznych o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Udzielenie takiej pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Tabela: Dane dotyczące Programu „Posiłek w szkole i domu”

Forma udzielonej pomocy	Liczba osób	Kwota wydatków w zł
Posiłek w tym:		95 980,00 zł
Dożywianie dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole	5	1 499,00 zł
Posiłek w szkole podstawowej i ponadpodstawowej	15	8 917,00 zł
Osoby dorosłe	6	27 586,00 zł
Pomoc finansowa na zakup żywności dla osób nie mogących skorzystać ze stołówek	70	57 050,00zł
Świadczenie rzeczowe (zakup żywności w formie paczki żywnościowej)	4	928,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

• RZĄDOWY PROGRAM „OPIEKA 75+”

Celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym do specjalistycznych usług opiekuńczych, zarówno dla osób samotnych jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej.

Gmina otrzymała dofinansowanie do zadania własnego w formie świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, kwota dofinansowania 33 511,50 zł, w ramach programu dofinansowano usługi opiekuńcze dla 20 podopiecznych.

• **SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

1. osób dorosłych, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
 - a) chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne);
 - b) upośledzonych umysłowo;
 - c) osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
2. w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

Celem specjalistycznych usług opiekuńczych jest poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:

1. zapewnienie wysokiej jakości specjalistycznej pomocy osobom samotnym z zaburzeniami psychicznymi, w przypadkach gdy są jej pozbawione, oraz osobom, które wymagają takiej pomocy, a rodzina nie może jej zapewnić;
2. pomoc dostosowaną do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi oraz celów postawionych w planach postępowania terapeutyczno-wspierającego, świadczoną przez osoby z odpowiednim wykształceniem i doświadczeniem.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi wykonywane były przez osoby zatrudniane przez CUS na podstawie umowy zlecenia. Z tej formy wsparcia skorzystało 6 osób, które zrealizowały łącznie 119 godzin wsparcia w postaci Specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Gmina otrzymała na ten cel dofinansowanie 9 520,00 zł.

• **PROGRAM OSŁONOWY „TELEOPIEKA W GMINIE GOLESZÓW”**

W ramach programu osłonowego Wsparcia Seniorów „Teleopieka w gminie Goleszów” realizowane są działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. opieki na odległość. Zainteresowanym seniorom, którzy skończyli 60 lat, dostarczane są specjalne opaski, za pośrednictwem których realizowany jest monitoring osoby starszej oraz w miarę potrzeby kontakt z telecentrum i adekwatne udzielenie wymaganej pomocy. Opaski bezpieczeństwa

wyposażone są w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja),
- sprawowanie całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu.

W 2024 roku gmina Goleszów zapewniła dla seniorów 20 opasek wraz z abonamentem.

• **PROGRAM CZYSTE POWIETRZE**

Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania, beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania oraz beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania. W tym celu wydawane są zaświadczenia, które wydaje Centrum Usług Społecznych i w roku 2024 zostało zweryfikowanych 177 wniosków osób starających się o poprawę jakości powietrza.

2. Centrum Usług Społecznych w Goleszowie w 2024 r. realizowało ponadto:

• **SZLACHETNA PACZKA**

Szlachetna Paczka, to program społeczny działający od ponad 20 lat, który swoim zasięgiem obejmuje osoby w trudnej sytuacji, m.in. poprzez współpracę z wolontariuszami oraz darczyńcami. Pomoc w formie „szlachetnej paczki” to przede wszystkim impuls do pozytywnej zmiany wśród osób, które aktywnie chcą pracować nad poprawą własnej sytuacji. Ze wsparcia w ramach „Szlachetnej Paczki” korzystają osoby w trudnej sytuacji materialnej z przyczyn niezależnych od siebie. Program dociera do osób potrzebujących, ale równocześnie aktywnie działających nad poprawą sytuacji, a także tych, które nie radzą sobie same.

Podczas klasyfikacji zwracana jest uwaga na historię rodziny i przyczyny jej trudnej sytuacji, dochód przypadający na jednego członka rodziny, postawę przejawiającą się tym, czy rodzina

podejmuje kroki, by zmienić swoją sytuację oraz przynależność do jednej z grup potrzebujących, które określają sytuację rodziny.

W 2024 roku do programu zakwalifikowano, a zarazem udzielono pomocy 5 rodzinom z terenu gminy Goleszów.

XVII. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z ROZEZNANIA POTRZEB I POTENCJAŁU WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I WSPIERANIA RODZINY

Działalność utworzonego poprzez przekształcenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goleszowie w dniu 1 czerwca 2022 r. Centrum Usług Społecznych w Goleszowie, przyczyniła się do rozwoju lokalnej polityki społecznej, w której pomoc społeczna stała się elementem szerszego systemu wsparcia. Stąd też jasność, iż Gmina Goleszów poprzez działalność Centrum Usług Społecznych w Goleszowie obrała kierunek deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz podejmuje trafione inwestycje w usługi społeczne i deinstytucjonalizację rozwiązań m.in. potrzeb z zakresu pomocy społecznej i wspierania rodziny. Ponadto powstałe Centrum, w związku ze zbadanymi na poziomie lokalnym potrzebami społecznymi na bieżąco podejmuje starania o rozwój usług społecznych, jak również ponosi starania w pozyskaniu środków finansowych na realizację tych usług. Jednocześnie dąży do ciągłego rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i społeczności lokalnej, który umożliwi pozostawanie przez osoby potrzebujące pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Ważnym elementem dla funkcjonowania Centrum na 2025 roku jest rozpoczęcie realizacji projektu unijnego „**Zwiększenie dostępu do usług społecznych w Gminie Goleszów**” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 przyczyni się do działań mających na celu zwiększenia dostępności usług. Projekt skierowany jest do 15 osób z terenu gminy Goleszów. Zakłada wsparcie dla 10 osób po 60 r. ż., w postaci usług opiekuńczych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, a także przewiduje usługi asystenckie dla 5 osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo w ramach projektu zaplanowano szkolenia dla osobistych asystentów osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie teleopieki i transportu dla uczestników projektu. Efekty i korzyści płynące z realizacji projektu polegać będą na zapewnieniu wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym, które nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć swoich potrzeb, zwiększeniu poczucia bezpieczeństwa i komfortu życia oraz rozwoju kadr świadczących usługi społeczne na terenie gminy Goleszów. Działania podejmowane w ramach projektu będą realizowane w oparciu o zindywidualizowane podejście do odbiorców i dostosowane do ich aktualnych potrzeb życiowych. Wartość projektu wynosi 591 625,00 zł., a wysokość

dofinansowania to kwota 502 881,25 zł. Okres realizacji projektu założony jest od październik 2024 roku do czerwiec 2027 roku.

W roku 2025 ponownie będą realizowane programy resortowe takie jak.:

1. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2025. Na realizację zadania Centrum Usług Społecznych w Goleszowie otrzymało środki z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCIOWEGO w wysokości 669 050,00 zł; oraz na koszty związane z obsługą zadania w wysokości 13 381,00 zł. Celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastępować.

2. Program Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2025. Centrum Usług Społecznych w Goleszowie czeka na podpisanie umowy w ramach ww. programu. CUS program realizuje wg. jego założeń w terminie od dnia 1 stycznia 2025r. do dnia 31 grudnia 2025 r. Gmina uzyska wsparcie finansowe do 80% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania. Adresatami programu są seniorzy w wieku 60 lat i więcej, mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. W ramach Modułu II gmina będzie mogła uzyskać wsparcie finansowe na dofinansowanie do kosztów użytkowania zakupionych w poprzednich latach tzw. opasek dzięki którym, mieszkańcy uzyskają szeroki dostęp do ogólnodostępnych usług społecznych będących miarą dobrobytu społecznego. Dzięki którym mieszkańcy uzyskają szeroki dostęp do ogólnodostępnych usług społecznych będących miarą dobrobytu społecznego.

W związku z powyższym, Centrum Usług Społecznych w Goleszowie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób z niepełnosprawnościami, w tym sieci usług socjalnych,
- profilaktyka starzenia się – promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia,
- podejmowanie kompleksowych działań pomocowych wobec osób w podeszłym wieku – budowanie oparcia społecznego poprzez rozwijanie usług i tworzenie różnych form wsparcia dziennego, stanowiących jeden z kierunków polityki senioralnej gminy,
- tworzenie innowacyjnych form pomocy osobom starszym w miejscu ich zamieszkania,
- rozwijanie wolontariatu działającego na rzecz osób starszych,

- wspieranie rodziny wielopokoleniowej, jako rodziny mogącej zaspokoić potrzeby najstarszych jej członków,
- wspieranie inicjatyw związanych ze zwiększaniem dostępności do diagnozowania i terapii dla osób uzależnionych od różnych środków psychoaktywnych,
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami pozarządowymi w zakresie inicjowania i wspierania systemowych rozwiązań umożliwiających podjęcie pracy,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci, właściwego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi,
- rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- podejmowanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób bezrobotnych, marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w oparciu o współpracę z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz innymi podmiotami,
- zwiększanie dostępności przestrzeni publicznej w zakresie architektonicznym, cyfrowym i informacyjnym dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- realizacja zadań własnych gminy zleczanych przez Wójta Gminy w sytuacjach kryzysowych, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy,
- zapewnienie sprawnej obsługi i realizacji zadań wynikających z ustaw wspierających rodzinę,
- stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry CUS oraz zapewnienie stałej superwizji,
- zapewnienie ergonomicznych warunków pracy dla pracowników CUS, a także bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych (stworzenie bezpiecznych warunków pracy i wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej – do czego obliguje nas Ustawa o Pomocy Społecznej),
- modernizacja systemu informatycznego CUS, przygotowanie Centrum do obowiązkowych zadań związanych z elektroniczną wysyłką i elektronicznym obiegiem dokumentów (zakup sprzętu komputerowego, odpowiedniego oprogramowania).

XVII. Spis tabel

Stan zatrudnienia pracowników CUS Goleiszów w 2024 roku.....	5
Wydatki na realizację świadczeń przez Centrum Usług Społecznej w Goleiszowie w 2024 roku.....	6
Struktura wydatków CUS Goleiszów w 2024 roku w podziale na zadania.....	6
Powody przyznania pomocy przez CUS Goleiszów w 2024 roku.....	10
Świadczenia udzielone przez CUS Goleiszów w 2024 roku na podstawie Ustawy o Pomocy Społecznej.....	11
Działania wspierające realizowane przez CUS Goleiszów w 2024 roku na podstawie Ustawy o realizacji usług społecznych.....	16
Struktura wydatków na świadczenia rodzinne roku 2024.....	20
Liczba rodzin i wypłaconych świadczeń wychowawczych w roku 2024.....	22
Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny w roku 2024.....	23
Zestawienie działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych roku 2024.....	24
Dane dotyczące Dodatku na gaz - refundacja VAT.....	26
Dane dotyczące Dodatku Węglowego.....	26
Dane dotyczące bonu energetycznego.....	27
Dane dotyczące Dodatku Osłonowego.....	27
Struktura wydatków na świadczenia rodzinne roku 2024.....	30

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

CUS – Centrum Usług Społecznych w Goleiszowie

GOK – Gminny Ośrodek Kultury

SR – Sąd Rejonowy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

TPD – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół Interdyscyplinarny – Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

NK – procedura „Niebieskiej Karty”

POPŻ – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

KDR – Karta Dużej Rodziny

CEEB - Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków